

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS  
Į S T A T Y M A S**

2012 m. spalio 2 d. Nr. XI-2234  
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

Šis įstatymas nustato teisinius kriminalinės žvalgybos pagrindus ir principus, kriminalinės žvalgybos principus ir uždavinius, kriminalinės žvalgybos subjektų teises ir pareigas, kriminalinės žvalgybos tyrimo atlikimą, asmenų dalyvavimą kriminalinėje žvalgyboje, kriminalinės žvalgybos informacijos panaudojimą, taip pat kriminalinės žvalgybos finansavimą, koordinavimą ir kontrolę.

**2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Agentūrinė veikla** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama įgyto pasitikėjimo pagrindu panaudojant kriminalinės žvalgybos slaptuosius dalyvius ir (ar) naudojantis kitų asmenų pagalba.

2. **Apklausa** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama tiesiogiai bendraujant su informaciją turinčiu asmeniu. Slapta apklausa – apklausos rūšis, kai jos vykdytojo priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra užšifruojama.

3. **Apžiūra** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama ir fiksuojama viešai, užšifruotai ar slapta apžiūrint daiktus, dokumentus, patalpas, transporto priemones, vietas, asmenis ar kitus objektus.

4. **Kontrolinis patikrinimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, tikrinant gautą informaciją, išsityjant ir nustatant apyvartoje draudžiamų daiktų ir (ar) paslaugų buvimą. Kontrolinio patikrinimo sankcionavimo ir atlikimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

5. **Kontroliuojamasis gabenimas** – sankcionuotas informacijos rinkimo būdas, kurio metu leidžiama įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją, vežti per ją arba išvežti iš jos neteisėtai gabenamas ar keliančias įtarimą prekes ir kitokius objektus, kontroliuojant kriminalinės žvalgybos subjektui, siekiant išaiškinti nusikalstamas veikas, jas rengiančius, darančius ar padariusius asmenis.

6. **Kriminalinė žvalgyba** – kriminalinės žvalgybos subjektų veikla renkant, fiksuojant, vertinant ir panaudojant turimą informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, vykdoma šio įstatymo nustatyta tvarka.

7. **Kriminalinės žvalgybos informacija** – kriminalinės žvalgybos subjektų veiklos metu, sprendžiant kriminalinės žvalgybos uždavinius, surinkti ir teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuoti duomenys.

**8. Kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai:**

- 1) agentūrinė veikla;
- 2) apklausa;
- 3) apžiūra;
- 4) kontrolinis patikrinimas;
- 5) kontroliuojamasis gabenimas;
- 6) nusikalstamos veikos imitavimas;

- 7) pasala;
- 8) sekimas;
- 9) slaptoji operacija;
- 10) teisėsaugos institucijų užduotis.

9. **Kriminalinės žvalgybos informacinė sistema** – kriminalinės žvalgybos metu gautos informacijos, susijusios su kriminalinės žvalgybos objektais, tvarkymo priemonė, skirta aprūpinti informacija kriminalinės žvalgybos subjektus. Kriminalinės žvalgybos informacinė sistema naudojama gauti informacijai iš teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtų informacinių sistemų, kuriose teisinėmis, organizacinėmis, technologinėmis priemonėmis tvarkomi kriminalinės žvalgybos metu gauti duomenys ir (ar) bet kokio pobūdžio kiti duomenys, įskaitant ir tuos, kurie gaunami naudojant informacines sistemas.

10. **Kriminalinės žvalgybos objektai** – galimai rengiamos, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos, jas rengiantys, darantys ar padarę asmenys, šių asmenų aktyvūs veiksmai neutralizuojant kriminalinę žvalgybą, kiti su valstybės nacionaliniu saugumu susiję įvykiai ir asmenys.

11. **Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos** – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Vadovybės apsaugos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų teisės ir pareigos taip pat turi Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamentas, kai jų padaliniai atlieka kriminalinės žvalgybos tyrimą šio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-729](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00067

12. **Kriminalinės žvalgybos subjektai** – kriminalinę žvalgybą įgalioti vykdyti padaliniai. Šių padalinių sąrašą sudaro ir jų veiklos mastą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

13. **Kriminalinės žvalgybos tyrimas** – organizacinė taktinė kriminalinės žvalgybos forma, kai esant kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindui šio įstatymo nustatyta tvarka naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės siekiant įgyvendinti kriminalinės žvalgybos uždavinius.

14. **Nusikalstamos veikos imitavimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, formaliai turintis nusikalstamos veikos ar kitokio teisės pažeidimo požymių, atliekamas siekiant apginti nuo nusikalstamo kėsinosi įstatymų saugomas žmogaus teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.

15. **Pasala** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, naudojamas siekiant sulaikyti nusikalstamą veiką rengiančius daryti, darančius ar padariusius asmenis, surinkti informaciją, galinčią turėti reikšmės nusikalstamai veikai tirti, kai turima informacijos apie tokius asmenis, nusikalstamos veikos padarymo vietą ir laiką.

16. **Prokuroras** – generalinis prokuroras ar jo įgalioti Generalinės prokuratūros ar apygardų prokuratūrų prokurorai, kontroliuojantys kriminalinės žvalgybos veiksmų teisėtumą ir koordinuojantys jų vykdymą.

17. **Sekimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama išskiriant, atpažįstant ir (ar) stebint objektą.

18. **Slaptoji operacija** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai esant kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindui pasitelkiami ar kitaip panaudojami kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai. Slaptųjų operacijų atlikimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

19. **Teisėsaugos institucijų užduotis** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, tiriant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės vykdomą nusikalstamą veiklą, kriminalinės žvalgybos subjektų teisėtas nurodymas kriminalinės žvalgybos slaptajam dalyviui rinkti reikalingą informaciją, dalyvaujant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės veikloje ir jos daromose nusikalstamose veiklose, ar kitoks teisėtas nurodymas rinkti informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, siekiant išaiškinti ir patraukti atsakomybėn nusikalstamas veikas organizuojančius ir vykdančius asmenis.

20. **Techninių priemonių panaudojimas** – techninių priemonių įrengimas, panaudojimas, taip pat kiti su tuo susiję teisėti veiksmai. Techninės priemonės kriminalinėje žvalgyboje gali būti naudojamos bendra ir specialia tvarka.

21. **Techninių priemonių panaudojimas bendra tvarka** – techninių priemonių naudojimas kriminalinėje žvalgyboje kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka šio straipsnio 22 dalyje neišvardytais atvejais. Techninės priemonės bendra tvarka naudojamos taip pat ir šio straipsnio 22 dalyje išvardytais atvejais, kai jos panaudojamos sekimo viešose vietose metu gaunamai informacijai fiksuoti arba kriminalinės žvalgybos subjektų iniciatyva jų naudojamose patalpose ir transporto priemonėse vidaus saugumui užtikrinti, išskyrus patalpas, naudojamas juridinių asmenų, įsteigtų pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

22. **Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka** – motyvuota teismo nutartimi sankcionuotas techninių priemonių naudojimas kriminalinėje žvalgyboje, kontroliuojant ar fiksuojant fizinio ar juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą, asmenų pokalbius, kitokį susižinojimą ar veiksmus, kai nė vienam pokalbio, kitokio susižinojimo ar veiksmų dalyviui apie tokią kontrolę nėra žinoma ir tai vykdoma įstatymų nustatyta tvarka apribojant žmogaus teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

23. **Vidaus saugumas** – visuma veiksmų ir priemonių, kuriais siekiama užkirsti kelią neigiamiems išorės ir vidaus veiksniams, keliantiems grėsmę kriminalinės žvalgybos subjektų personalo administravimui, infrastruktūrai, informacijos saugumui, vykdomų funkcijų efektyvumui ir nusikalstamoms veikoms, nukreiptoms prieš kriminalinės žvalgybos darbuotojus, jų šeimos narius ir turtą, kai tokios veikos yra susijusios su kriminalinės žvalgybos darbuotojų profesine veikla, ir kuriais siekiama šalinti tokias grėsmes tam, kad būtų užtikrinta kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų ir kriminalinės žvalgybos subjektų veikla.

### **3 straipsnis. Teisiniai kriminalinės žvalgybos pagrindai ir principai**

1. Kriminalinės žvalgybos subjektai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

2. Kriminalinė žvalgyba grindžiama teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo, viešojo intereso apsaugos, konspiracijos, konfidencialumo, viešų ir slaptų veiksmų derinimo principais.

### **4 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos uždaviniai**

Kriminalinės žvalgybos uždaviniai yra šie:

- 1) nusikalstamų veikų prevencija;
- 2) nusikalstamų veikų išaiškinimas, taip pat rengiančių, darančių ar padariusių nusikalstamas veikas asmenų nustatymas;
- 3) asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio;
- 4) asmenų, kurie slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo, nuteistų, taip pat dingusių be žinios asmenų paieška;
- 5) daiktų, pinigų, vertybinių popierių, kito turto, susijusio su nusikalstamų veikų padarymu, paieška;
- 6) kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus saugumo užtikrinimas.

## **5 straipsnis. Žmogaus teisių ir laisvių apsauga vykdant kriminalinę žvalgybą**

1. Kriminalinės žvalgybos metu negali būti pažeistos žmogaus teisės ir laisvės. Atskiri šių teisių ir laisvių ribojimai yra laikini ir gali būti taikomi tik įstatymų nustatyta tvarka, siekiant apginti kito asmens teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.

2. Kriminalinė žvalgyba vykdoma neatsižvelgiant į asmenų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.

3. Draudžiama taikyti kriminalinę žvalgybą Respublikos Prezidentui.

4. Kriminalinės žvalgybos subjektams draudžiama provokuoti asmenis padaryti nusikalstamas veikas. Provokacija – tai spaudimas, aktyvus skatinimas ar kurstymas padaryti nusikalstamą veiką apribojant asmens veiksmų pasirinkimo laisvę, jeigu dėl to asmuo padaro ar kėsina padaryti nusikalstamą veiką, kurios prieš tai neketino padaryti.

5. Tais atvejais, kai yra pažeistos žmogaus teisės ir laisvės, kriminalinės žvalgybos subjektai teisės aktų nustatyta tvarka privalo atkurti pažeistas teises bei laisves ir atlyginti dėl to atsiradusią žalą.

6. Asmeniui, kurio atžvilgiu buvo taikyta kriminalinė žvalgyba, tačiau gauta informacija nepasitvirtino ir ikiteisminis tyrimas nepradėtas, bet atsirado teisinės neigiamos pasekmės, pareikalavus, turi būti pateikti kriminalinės žvalgybos metu apie jį surinkti duomenys, išskyrus šio įstatymo 19 straipsnio 7 dalyje nustatytus duomenis.

7. Kriminalinės žvalgybos metu ar pabaigus kriminalinės žvalgybos tyrimą nustačius, kad gauta kriminalinės žvalgybos informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nepasitvirtino arba kad kriminalinės žvalgybos uždaviniai nebus įgyvendinti, informacijos apie kriminalinės žvalgybos objektą rinkimas turi būti nedelsiant sustabdomas, o surinkta informacija sunaikinama. Jeigu pabaigus kriminalinės žvalgybos tyrimą kriminalinės žvalgybos informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nebuvo panaudota šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka, kriminalinės žvalgybos tyrimo metu surinkta informacija apie privatų asmens gyvenimą per 3 mėnesius turi būti sunaikinama. Prieš 1 mėnesį iki minėtos sankcionuotais kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdais surinktos informacijos sunaikinimo apie tai pranešama kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus sankcionavusiam pareigūnui ir prokurorui, rengusiam motyvuotą teikimą dėl kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų sankcionavimo. Kita nepanaudota informacija, esanti nutrauktose kriminalinio tyrimo bylose ar (ir) informacinėse sistemose, saugoma teisės aktų, kurie reglamentuoja kriminalinės žvalgybos tyrimo bylų ir duomenų, esančių informacinėse sistemose, saugojimą, naudojimą ir naikinimą, nustatyta tvarka. Surinktos informacijos naikinimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinė institucija.

8. Jeigu įgyvendinant kriminalinės žvalgybos kontrolę nustatoma, kad kriminalinės žvalgybos metu buvo pažeistos žmogaus teisės ir laisvės, apie tai informuojamas kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovas. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovas privalo informuoti asmenį apie jo atžvilgiu kriminalinės žvalgybos metu padarytus pažeidimus, išskyrus atvejus, kai pateikus tokią informaciją gali būti padaryta žala nebaigtiems kriminalinės žvalgybos tyrimams ar atskleista kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybė. Jeigu tuo metu pateikta tokia informacija gali padaryti žalos nebaigtiems kriminalinės žvalgybos tyrimams, ji tuoj pat turi būti pateikta baigus kriminalinės žvalgybos tyrimą.

9. Asmuo, manantis, kad kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmai pažeidė jo teises ir laisves, gali apskųsti šiuos veiksmus kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovui arba prokurorui. Šis skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos. Asmuo, nesutinkantis su kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar prokuroro sprendimu, gali per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos paduoti skundą apygardos teismo pirmininkui ar jo įgaliotam teisėjui. Galutinis sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-729](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00067

## ANTRASIS SKIRSNIS

### KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS SUBJEKTŲ TEISĖS IR PAREIGOS

#### **6 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos subjektų teisės**

1. Kriminalinės žvalgybos subjektai Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka turi teisę:

- 1) steigti ir tvarkyti kriminalinės žvalgybos informacinę sistemą;
- 2) steigti kriminalinei žvalgybai palankias sąlygas sudarančius juridinius asmenis ir vykdyti ūkinę komercinę veiklą;
- 3) gavę juridinio asmens sutikimą, gaminti ir naudoti kriminalinei žvalgybai juridinio asmens registravimo ir skiriamuosius ženklus, dokumentus, dokumentų blankus, jų rekvizitus, valstybinius transporto priemonių registravimo numerių ženklus;
- 4) gaminti ir naudoti kriminalinei žvalgybai asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, dokumentų blankus ir jų rekvizitus.

2. Jeigu turima informacijos apie kriminalinės žvalgybos objektus, kriminalinės žvalgybos subjektai turi teisę:

- 1) naudoti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus, kai pagal jų naudojimo pobūdį ir (ar) trukmę nereikalinga prokuroro ar teismo sankcija;
- 2) naudoti technines priemones bendra tvarka;
- 3) užmegzti ryšius su asmenimis, tapusiais kriminalinės žvalgybos objektais;
- 4) naudotis asmenų pagalba kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;
- 5) naudotis specialistų paslaugomis kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;
- 6) slapta gauti asmens pirštų atspaudų, balso, kvapo ir kitus pavyzdžius tyrimams;
- 7) pagal legendą naudoti dokumentus, būtinus vykdant agentūrinę veiklą sulaikytiems ar suimtiems asmenims;

8) Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo (toliau – Poligrafo naudojimo įstatymas) nustatyta tvarka naudoti poligrafą (tik tyrimo subjekto statusą pagal Poligrafo naudojimo įstatymą turintys kriminalinės žvalgybos subjektai);

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XII-1565](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-02, i. k. 2015-05017

9) teisės aktų nustatyta tvarka neatlygintinai gauti duomenis iš pagrindinių valstybės ir žinybinių registru, informacinių sistemų ir duomenų bazių;

10) gauti iš fizinių ir juridinių asmenų kriminalinei žvalgybai reikalingą informaciją, išskyrus informaciją, kuriai gauti pagal įstatymus reikalinga motyvuota teismo nutartis;

11) atlikti visuomenės informavimo priemonėse skleidžiamos viešosios informacijos stebėseną;

12) naudoti kriminalinės žvalgybos informacinės sistemos duomenis;

13) naudoti bet kokio pobūdžio medžiagas ar kitus žymėjimo būdus, nesukeliančius pavojaus žmogaus gyvybei ar sveikatai, skirtus įvairiems objektams žymėti, siekiant juos išskirti iš rūšinių objektų visumos ir identifikuoti;

14) Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir teisės aktų numatytais atvejais bendradarbiauti su užsienio valstybių teisėsaugos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, Europos Sąjungos agentūromis, teikti paramą vieni kitiems, keistis kriminalinės žvalgybos ir kita informacija.

3. Kriminalinės žvalgybos subjektai, kai yra šio įstatymo nustatyti kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindai ir yra gauta prokuroro ar teismo sankcija, be teisių, nurodytų šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, taip pat turi teisę:

1) gauti informaciją iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų turimą informaciją, kuriai gauti reikalinga motyvuota teismo nutartis;

2) specialia tvarka panaudoti technines priemones, atlikti slapta pašto siuntų ir jų

dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolę;

3) slapta patekti į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemones, taip pat atlikti jų apžiūrą, paimiti tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius, kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbdami apie jų paėmimą;

4) naudoti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus: kontroliuojamąjį gabenimą, nusikalstamos veikos imitavimą, sekimą, teisėsaugos institucijų užduotį.

4. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos nustato šio straipsnio 2 ir 3 dalyse išvardytų teisių įgyvendinimo tvarką.

### **7 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos subjektų pareigos**

1. Vykdydami kriminalinę žvalgybą, kriminalinės žvalgybos subjektai privalo:

1) užtikrinti asmens teisių ir teisėtų interesų apsaugą;

2) saugoti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių ir kitų kriminalinės žvalgybos veikloje dalyvaujančių asmenų teises ir teisėtus interesus ir garantuoti slapto bendradarbiavimo konfidencialumą;

3) vykdyti kriminalinę žvalgybą tik tuo atveju, kai kitais būdais neįmanoma ar sudėtinga apginti asmens ar valstybės interesus;

4) nutraukti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių naudojimą, kai paaiškėja, kad informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nepasitvirtino arba kriminalinės žvalgybos uždaviniai nebus įgyvendinti;

5) kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka fiksuoti kriminalinės žvalgybos metu gautą informaciją bei kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių panaudojimą;

6) įgyvendinti kriminalinės žvalgybos vidaus kontrolę ir užtikrinti galimybę atlikti kriminalinės žvalgybos išorės kontrolę;

7) užtikrinti kriminalinės žvalgybos informacijos saugumą;

8) užtikrinti, kad visa kriminalinės žvalgybos informacija būtų renkama tik siekiant įgyvendinti kriminalinės žvalgybos uždavinius, o gauta informacija būtų naudojama pagal paskirtį šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kriminalinės žvalgybos subjektai, vykdydami kriminalinę žvalgybą, pagal kompetenciją, galimybes ir tikslingumą bendradarbiauja, teikia paramą vieni kitiems ir keičiasi kriminalinės žvalgybos informacija.

3. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovai nustato kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus kontrolės tvarką.

## **TREČIASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS TYRIMAS**

### **8 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindai**

1. Kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas, kai:

1) turima informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą labai sunkų ar sunkų nusikaltimą arba apie apysunkius nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 131 straipsnyje, 145 straipsnio 2 dalyje, 146 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 151<sup>1</sup>, 153, 172, 173, 174 ir 175 straipsniuose, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 1 dalyje, 181 straipsnio 1 dalyje, 182<sup>1</sup> straipsnyje, 187 straipsnio 2 dalyje, 189 straipsnio 2 dalyje, 189<sup>1</sup> straipsnyje, 198 straipsnio 2 dalyje, 213 straipsnio 1 dalyje, 214 ir 215 straipsniuose, 225 straipsnio 1 dalyje, 226 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 227 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 228 straipsnio 1 dalyje, 228<sup>1</sup>, 240, 250<sup>1</sup> ir 250<sup>3</sup> straipsniuose, 251 straipsnio 1 dalyje, 253 straipsnio 1 dalyje, 256 straipsnio 1 dalyje, 266 straipsnio 2 dalyje, 300 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 301 straipsnio 2 dalyje, 302

straipsnio 2 dalyje, 307 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 309 straipsnio 3 dalyje, arba apie šias veikas rengiančius, darančius ar padariusius asmenis;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XI-2394](#), 2012-11-08, *Žin.*, 2012, Nr. 133-6760 (2012-11-17), i. k. 1121010ISTA0XI-2394

Nr. [XII-730](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00066

Nr. [XII-778](#), 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-27, i. k. 2014-03569

Nr. [XII-2590](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20304

- 2) pasislepia įtariamasis, kaltinamasis arba nuteistasis;
- 3) dingsta be žinios asmuo;
- 4) vykdoma asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio.

2. Kriminalinės žvalgybos tyrimą gali atlikti ir Antrojo operatyvinių tyrimų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamento padaliniai, kai gaunama duomenų apie Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 121, 122, 124, 125, 126, 296 ir 297 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas arba apie jas rengiantį, darantį ar padariusį asmenį.

3. Jeigu atliekant ar pabaigus kriminalinės žvalgybos tyrimą paaiškėja nusikalstamos veikos požymiai, tuojau pat pradedamas ikiteisminis tyrimas. Ikiteisminis tyrimas gali būti nepradėtas išimtiniais atvejais, kai gali kilti pavojus kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių saugumui ir (ar) kriminalinės žvalgybos subjekto teisėtiems interesams. Kriminalinės žvalgybos subjektas apie tai praneša prokurorui, kuris priima sprendimą dėl tolesnio kriminalinės žvalgybos tyrimo, vadovaudamasis Generalinės prokuratūros, suderinusios su kriminalinės žvalgybos pagrindinėmis institucijomis, nustatyta tvarka, iki nurodytas pavojus bus pašalintas.

4. Atlikdami kriminalinės žvalgybos tyrimą, kriminalinės žvalgybos subjektai tvarko bylas, kurių kategorijas nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, suderinusios su generaliniu prokuroru.

### **9 straipsnis. Informacijos gavimas iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų**

1. Kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotu teikimu apylinkės teismo pirmininkas ar jo įgaliotas teisėjas priima nutartį, kai prašoma:

1) gauti informaciją apie elektroninių ryšių paslaugų naudotojų srauto duomenis iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas;

2) gauti informaciją apie fizinio ar juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą iš Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų;

3) gauti kitą informaciją, kurią turi juridiniai asmenys ir kuriai gauti reikalinga motyvuota teismo nutartis.

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų nutarimus. Tokiu atveju kriminalinės žvalgybos subjektų vadovai ar jų įgalioti vadovų pavaduotojai per 24 valandas apylinkės teismo pirmininkui ar jo įgaliotam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Jeigu teisėjas nepatvirtina nurodytų veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo motyvuota nutartimi, gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimo gali būti priimta bet kuriame apylinkės teisme.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;  
2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ir siekiamas rezultatas;

3) prašomos pateikti informacijos mastas.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimą, teikimą teikiantis kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas gali apskųsti sprendimą apylinkės teismo pirmininkui. Kai nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informacijos gavimą priima apylinkės teismo pirmininkas, šis sprendimas gali būti skundžiamas apygardos teismo pirmininkui ar jo įgaliotam teisėjui. Apygardos teismo pirmininko ar jo įgalioto teisėjo sprendimas yra galutinis.

6. Siekiant gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ūkio subjektams, teikiantiems elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos bankui, finansų įmonėms ir kredito įstaigoms ar kitiems juridiniams asmenims pateikiamas pranešimas, kuriame nurodomi teikimo numeris, nutarties priėmimo data, nutartį priėmęs teismas ir kokią informaciją prašoma pateikti, o neatidėliotinais atvejais, kai kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas priima nutarimą, pranešime nurodomi nutarimo numeris ir data, nutarimą priėmęs kriminalinės žvalgybos subjektas. Už šio pranešimo turinio atitiktį teismo nutarčiai įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas. Šioje dalyje nurodyti subjektai šio pranešimo turinio negali atskleisti asmenims, dėl kurių pateiktas prašymas. Apie tai pažymima pranešime.

7. Informacijai, tiesiogiai susijusiai su telefono ryšio numeriais ar elektroninių ryšių tinklo galiniais įrenginiais, telefono ryšio numerio, elektroninio pašto adreso ar tinklo galinio įrenginio priklausomybe, taip pat su fizinio ar juridinio asmens sąskaitų numeriais ar banko sąskaitų arba finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių priklausomybe ir asmenimis, kuriems suteikta teisė ja disponuoti, gauti teisės aktų nustatyta tvarka teismo nutartis nereikalinga. Informacija apie elektroninių ryšių paslaugų naudotojų srauto duomenis, ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą, tiesiogiai susijusius su asmeniu, gali būti renkama ir šio asmens prašymu ar sutikimu. Ši informacija teikiama pagal kriminalinės žvalgybos subjektų pareigūnų prašymus. Kai dėl informacijos kreipiamasi asmens prašymu ar sutikimu, pateikiamas ir šio asmens prašymo ar sutikimo nuorašas, patvirtintas prašymą pateikti informaciją pateikiančio pareigūno.

8. Kita kriminalinei žvalgybai reikalinga informacija iš juridinių asmenų, kuriai gauti motyvuota teismo nutartis nereikalinga, gaunama kriminalinės žvalgybos subjekto prašymu.

## **10 straipsnis. Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka, slapta pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūra, pašto siuntų kontrolė ir paėmimas, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolė**

1. Techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptą kontrolę motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkai ar jų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas. Elektroninių ryšių tinklais perduodamos asmenų informacijos turinio kontrolė ir jos fiksavimas, net ir žinant apie tokią kontrolę vienam iš jų, reikalauja motyvuotos teismo nutarties, išskyrus atvejus, kai asmuo paprašo arba sutinka su tokia kontrole ar fiksavimu nesinaudojant ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, paslaugomis ir įrenginiais.

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus vadovaujantis prokuroro nutarimu. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs šį nutarimą, per 24 valandas šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų

teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Jeigu teisėjas nepatvirtina minėtų veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo motyvuota nutartimi, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) turimi duomenys apie kriminalinės žvalgybos objektus;

3) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, ir siekiamas rezultatas;

4) numatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų atlikimo trukmė.

5. Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka, slapta pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūra, pašto siuntų kontrolė ir paėmimas, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolė sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis negu 12 mėnesių, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą labai sunkų ar sunkų nusikaltimą arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptą kontrolę ilgesniam negu 12 mėnesių laikotarpiui generalinio prokuroro ar jo įgalioto Generalinės prokuratūros prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo pirmininkas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir šių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam negu šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

7. Priėmus motyvuotą nutartį dėl techninių priemonių panaudojimo specialia tvarka, slaptos pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūros, pašto siuntų kontrolės ir paėmimo, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptos kontrolės arba dėl šių veiksmų pratęsimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu prokuroras atsisako teikti teikimą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti teikti teikimą sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

9. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali apskusti sprendimą apygardos teismo pirmininkui. Kai nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus priima apygardos teismo pirmininkas, šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko sprendimas yra galutinis.

10. Jeigu teismas priima nutartį, o neatidėliotinais atvejais prokuroras priima nutarimą, Vyriausybės įgaliota institucija praneša ūkio subjektui, teikiančiam elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, apie jo tinkle vykdomą techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, nurodydama teikimo numerį, nutarties priėmimo datą ir nutartį priėmusį teismą ar prokuroro nutarimo datą, jį priėmusį prokurorą ir veiksmų taikymo trukmę. Už pranešimo, skirtą ūkio subjektui, teikiančiam elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, turinio atitiktį teismo nutarčiai įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas. Ūkio subjektas, teikiantis elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, privalo sudaryti techninę galimybę atlikti

elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos kontrolę.

11. Į ūkio subjekto, teikiančio elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, tinklą siunčiamos techninės komandos pradėti ar nutraukti pasiklausymą ar kitą elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos kontrolę saugomos taip, kad siųstų ir gautų komandų duomenų negalėtų pakeisti komandą siuntęs kriminalinės žvalgybos subjektas ar komandą gavęs ūkio subjektas, teikiantis elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas. Vyriausybės įgaliota institucija privalo sudaryti galimybę generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui prieiti prie duomenų laikmenos, kurioje užfiksuotos šios komandos.

12. Kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas priima nutarimą pradėti slapta kontroliuoti per teismo sankcionuotą laikotarpį nustatytus asmens naudojamus telefono ryšio numerius, tinklo galinius įrenginius, sąskaitas, finansines ir (ar) mokėjimo priemones. Priimto nutarimo vieną egzempliorių kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas išsiunčia (perduoda) teikimą teismui pateikusiai prokurorui, o jeigu teikimą teismui pateikė apygardos prokuratūros prokuroras, ir įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui. Nutarimas išsiunčiamas (perduodamas) ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai kriminalinės žvalgybos subjekto vadovo ar jo įgalioto vadovo pavaduotojo nutarimu pradėta telefono ryšio numerių, tinklo galinių įrenginių, sąskaitų, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių slapta kontrolė ir fiksavimas. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, nutarimas išsiunčiamas (perduodamas) ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos.

13. Slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūros, pašto siuntų kontrolės ir paėmimo tvarką nustato Vyriausybė. Fizinio ar juridinio asmens ūkinių, finansinių operacijų, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimo kontrolės ir fiksavimo tvarką nustato Vyriausybė, suderinusi su Lietuvos banku.

## **11 straipsnis. Slaptas pateikimas į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemonės**

1. Slapta pateikti į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemones, taip pat atlikti jų apžiūrą, paimiti tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius, kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbiant apie jų paėmimą, motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkai ar jų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas.

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus vadovaujantis prokuroro nutarimu. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs šį nutarimą, per 24 valandas šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Jeigu teisėjas nepatvirtina minėtų veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo motyvuota nutartimi, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) asmens būsto, tarnybinių ir kitų patalpų, uždarų teritorijų, transporto priemonių, kurios bus slapta apžiūrimos, dokumentų, daiktų, medžiagų pavyzdžių, kitų objektų apibūdinimas;

3) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, ir siekiamas rezultatas;

4) numatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų atlikimo trukmė.

5. Slaptas pateikimas į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemonės, jų apžiūra, dokumentų, daiktų, medžiagų pavyzdžių, kitų kriminalinei žvalgybai reikalingų objektų paėmimas tirti ar juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbiant apie jų paėmimą, sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir šių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam kaip šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

7. Priėmus motyvuotą nutartį slapta patekti į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemonės, taip pat atlikti jų apžiūrą, paimti tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius ir kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbiant apie jų paėmimą, arba dėl šių veiksmų pratęsimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu prokuroras atsisako teikti teikimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti teikti teikimą sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

9. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali apskųsti sprendimą apygardos teismo pirmininkui. Kai nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus priima apygardos teismo pirmininkas, šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko sprendimas yra galutinis.

## **12 straipsnis. Teisėsaugos institucijų užduotis**

1. Teisėsaugos institucijos užduotį motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkai ar jų įgalioti teisėjai pagal prokuroro motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas, kai būtina kriminalinės žvalgybos slaptajam dalyviui dalyvaujant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės veikloje ir jų daromose nusikalstamose veikose rinkti informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, siekiant išaiškinti ir patraukti atsakomybėn nusikalstamas veikas organizuojančius ir vykdančius asmenis.

2. Neatidėliotinais atvejais, kai iškyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, nuosavybei, visuomenės ar valstybės saugumui, leidžiama vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus vadovaujantis prokuroro nutarimu. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs šį nutarimą, per 24 valandas šio straipsnio 1 dalyje nurodytam teisėjui pateikia teikimą dėl veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo patvirtinimo motyvuota nutartimi. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Jeigu teisėjas nepatvirtina minėtų veiksmų teisėtumo ar pagrįstumo motyvuota nutartimi, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais motyvuota nutartis dėl teisėsaugos institucijos užduoties vykdymo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas vykdyti teisėsaugos institucijos užduotį, ir siekiamas rezultatas;

3) duomenys apie slaptąjį kriminalinės žvalgybos dalyvį, kuris vykdytų teisėsaugos institucijos užduotį;

4) leidžiami atlikti veiksmai ir jų ribos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas nusikalstamas veikas ir (ar) kitų teisės pažeidimų požymius;

5) duomenys apie organizuotą grupę ar nusikalstamą susivienijimą, kuriuose dalyvaudamas slaptasis kriminalinės žvalgybos dalyvis vykdytų veiksmus;

6) numatoma teisėsaugos institucijos užduoties vykdymo trukmė.

5. Teisėsaugos institucijos užduoties vykdymas sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir šių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam negu šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui.

7. Priėmus motyvuotą nutartį dėl teisėsaugos institucijos užduoties sankcionavimo ar jos pratęsimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) generaliniam prokurorui arba įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu prokuroras atsisako teikti teikimą dėl teisėsaugos institucijos užduoties sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti teikti teikimą sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

9. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali apskųsti sprendimą apygardos teismo pirmininkui. Kai nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus priima apygardos teismo pirmininkas, šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko sprendimas yra galutinis.

10. Teisėsaugos institucijos užduotis gali būti atliekama be prokuroro ar teisėjo sankcijos, kai kriminalinės žvalgybos slaptasis dalyvis neatlieka nusikalstamų veikų ir (ar) kitų teisės pažeidimų.

11. Draudžiama veikti vykdant teisėsaugos institucijos užduotį, jeigu tai kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai ar gali sukelti kitų sunkių padarinių.

12. Kriminalinės žvalgybos slaptasis dalyvis, prieš pradėdamas vykdyti teisėsaugos institucijos užduotį, pasirašytinai supažindinamas su teisėsaugos institucijos užduoties ribomis.

13. Teisėsaugos institucijų užduoties vykdymo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, suderinusios su generaliniu prokuroru.

### **13 straipsnis. Nusikalstamos veikos imitavimas**

1. Nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus sankcionuoja prokuroras pagal kriminalinės žvalgybos subjekto vadovo ar įgalioto vadovo pavaduotojo motyvuotą teikimą.

2. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas taikyti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, ir siekiamas rezultatas;

3) duomenys apie asmenis, kuriems bus taikomi nusikalstamą veiką imituojantys veiksmai (kai tokie duomenys turimi);

4) atliekamų konkrečių nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų ribos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas nusikalstamas veikas ir (ar) kitų teisės pažeidimų požymius;

5) duomenys apie asmenis, kurie atliks nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus;

6) numatoma nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų trukmė.

3. Nusikalstamą veiką imituojantys veiksmai sankcionuojami ne ilgesniam negu 6 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų pratęsimas sankcionuojamas ta pačia tvarka kaip ir nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų skyrimas. Pratęsimų skaičius neribojamas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam negu šio straipsnio 3 dalyje nustatytam laikotarpiui.

5. Sankcionavus nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus arba juos pratęsus, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas arba įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sankcionavimo išsiunčia (parduoda) generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

6. Jeigu prokuroras atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatytus veiksmus, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

7. Draudžiama atlikti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, kurie kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių padarinių. Asmuo, prieš pradėdamas nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, pasirašytinai supažindinamas su nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų ribomis kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka.

#### **14 straipsnis. Kontroliuojamasis gabenimas**

1. Kontroliuojamąjį gabenimą sankcionuoja prokuroras pagal kriminalinės žvalgybos subjekto vadovo ar įgalioto vadovo pavaduotojo motyvuotą teikimą.

2. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti kontroliuojamąjį gabenimą, ir siekiamas rezultatas;

3) turimi duomenys apie fizinį ar juridinį asmenį (asmenis), kuris gabena kontroliuojamąjį objektą;

4) valstybės, iš kurių ir į kurias gabenamas kontroliuojamasis objektas, pavadinimas;

5) numatoma kontroliuojamojo gabenimo trukmė;

6) siekiamas rezultatas, taip pat kontroliuojamojo gabenimo tarpiniai ir galutiniai tikslai.

3. Sankcionavus kontroliuojamąjį gabenimą, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sankcionavimo išsiunčia generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

4. Jeigu prokuroras atsisako sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

5. Draudžiama atlikti kontroliuojamąjį gabenimą, jeigu tai kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių padarinių.

6. Kontroliuojamasis gabenimas gali būti atliekamas tik tarptautinių sutarčių ar susitarimų pagrindu.

#### **15 straipsnis. Sekimas**

1. Sekimą iki 3 dienų leidžiama atlikti sankcionavus kriminalinės žvalgybos subjekto

vadovui ar įgaliotam vadovo pavaduotojui kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka. Jeigu sekimas atliekamas daugiau kaip 3 dienas, tačiau ne daugiau kaip 3 mėnesius, tęsti sekimą galima tik sankcionavus prokurorui.

2. Sekimą sankcionuoja prokuroras pagal kriminalinės žvalgybos subjekto vadovo ar įgalioto vadovo pavaduotojo motyvuotą teikimą.

3. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas taikyti sekimą, ir siekiamas rezultatas;

3) duomenys apie objektą, kuriam bus taikomas sekimas;

4) numatoma sekimo trukmė.

4. Sekimas sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas.

5. Šio straipsnio 4 dalyje numatyto veiksmo pratęsimą sankcionuoja teisėjas, tačiau kiekvienu atveju pratęsti galima ne ilgesniam negu šio straipsnio 4 dalyje nustatytam laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas, tačiau ne ilgiau kaip 12 mėnesių.

6. Sankcionavus sekimą arba jį pratęsus, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas arba įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sankcionavimo išsiunčia (perduoda) generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako sankcionuoti sekimą, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar jo įgaliotas vadovo pavaduotojas turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Prokuroro atsisakymas turi būti motyvuotas raštu. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti sekimą priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu sekimo metu bus panaudojamos techninės priemonės specialia tvarka, tokie veiksmai sankcionuojami šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS**

### **ASMENŲ DALYVAVIMAS KRIMINALINĖJE ŽVALGYBOJE**

#### **16 straipsnis. Asmenų pagalba kriminalinėje žvalgyboje**

1. Kriminalinė žvalgyba remiasi savanoriška, vieša ir slapta asmenų pagalba.

2. Aktyvi, veiksminga pagalba gali būti apmokama. Apmokėjimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

#### **17 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai**

1. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai yra kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai, kurių tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ir slapta su kriminalinės žvalgybos subjektais bendradarbiaujantys pilnamečiai asmenys, su kuriais kriminalinės žvalgybos subjektai sudarė rašytines slapto bendradarbiavimo sutartis arba kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojai sudarė žodinius slapto bendradarbiavimo susitarimus. Kriminalinės žvalgybos subjektai ir jų darbuotojai žodinių susitarimų ar rašytinių sutarčių negali sudaryti su asmenimis, kurie privalo išlaikyti išpažinties paslaptį. Žodinių slapto bendradarbiavimo susitarimų sudarymo tvarką ir sąlygas, rašytinių slapto bendradarbiavimo sutarčių sudarymo tvarką, sąlygas ir pavyzdines formas nustato atitinkamos kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

2. Kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai, kurių tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, vykdydami kriminalinės žvalgybos subjektų užduotis, gali pagal legendą dirbti kituose juridiniuose asmenyse ir gauti už tai atlyginimą ar kitų piniginių lėšų, susijusių su jų įslaptintos veiklos atlikimu. Lietuvos

Respublikos valstybės tarnybos ir kitų įstatymų ar statutų apribojimai dėl darbo kituose juridiniuose asmenyse ir darbo užmokesčio gavimo jiems netaikomi.

3. Kriminalinės žvalgybos slaptuosius dalyvius gina valstybė. Duomenys, galintys atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių asmens tapatybę, sudaro valstybės paslaptį. Kilus pavojui kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių arba jų šeimos narių gyvybei, sveikatai, nuosavybei, kriminalinės žvalgybos subjektai, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais, imasi reikiamų priemonių šių asmenų apsaugai užtikrinti.

4. Skundus dėl kriminalinės žvalgybos subjektų sudarytų rašytinių slapto bendradarbiavimo sutarčių arba žodinių slapto bendradarbiavimo susitarimų su asmenimis nagrinėja atitinkamos kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos. Skundą privaloma išnagrinėti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos.

### **18 straipsnis. Pagal legendą naudojamų procesinių dokumentų, būtinų taikant suimtiems asmenims agentūrinę veiklą, rengimas**

1. Pagal legendą naudojamus procesinius dokumentus, kuriems reikalinga teismo sankcija ir kurie būtini taikant suimtiems asmenims agentūrinę veiklą, sankcionuoja apylinkių teismų pirmininkai ar jų įgalioti pirmininkų pavaduotojai pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotus teikimus, suderintus su prokuroru.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teikimų formą nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

## **PENKTASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS INFORMACIJOS PANAUDOJIMAS**

### **19 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos informacijos panaudojimas**

1. Kriminalinės žvalgybos informacija gali būti naudojama šiais atvejais:

- 1) kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;
- 2) bendradarbiaujant kriminalinės žvalgybos subjektams;
- 3) pateikiant informaciją apie asmenį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka;
- 4) Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kitų teisės aktų numatytais atvejais keičiantis kriminalinės žvalgybos informacija su užsienio valstybių teisėsaugos institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir Europos Sąjungos agentūromis;

5) šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytais atvejais ir kitais įstatymų numatytais atvejais.

2. Kai kriminalinės žvalgybos informacija panaudojama baudžiamajame procese, jos panaudojimo tvarką nustato generalinis prokuroras. Panaudojant kriminalinės žvalgybos informaciją baudžiamajame procese, turi būti apsaugoti kriminalinės žvalgybos subjektų teisėti interesai užtikrinant kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių saugumą ir neatskleidžiant informacijos apie naudojamas technines priemones ir (ar) detalių duomenų apie kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių naudojimą.

3. Kriminalinės žvalgybos informacija apie korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių turinčią veiką, prokurorui sutikus, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo sprendimu gali būti išslaptinama ir panaudojama tiriant drausminius ir (ar) tarnybinius nusižengimus.

4. Kriminalinės žvalgybos informacija teikiama susipažinti Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui, taip pat kriminalinės žvalgybos kontrolę vykdančioms valstybės institucijoms ar šios veiklos kontrolę vykdyti įgaliotiems asmenims, esant motyvuotam jų rašytiniam prašymui, jeigu jiems teisės aktuose nustatytoms funkcijoms įgyvendinti ar sprendimams priimti nepakanka pateiktos susipažinti apibendrintos informacijos, parengtos kriminalinės žvalgybos informacijos pagrindu.

5. Kitoms valstybės institucijoms ir asmenims, nevykdantiems kriminalinės žvalgybos,

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka gali būti teikiama tik apibendrinta informacija, parengta kriminalinės žvalgybos informacijos pagrindu.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytos kriminalinės žvalgybos informacijos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

7. Detalus duomenys apie kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones, kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų taikymo taktiką, taip pat kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybę bei detalią informaciją apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį, neteikiami.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS FINANSAVIMAS**

### **20 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos finansavimas**

1. Kriminalinė žvalgyba finansuojama iš valstybės biudžeto pagal valstybės institucijų programų sąmatas. Kriminalinei žvalgybai skirtų lėšų išlaidų pagrindus ir tvarką nustato kriminalinės žvalgybos subjektų pagrindinės institucijos. Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka kriminalinė žvalgyba gali būti finansuojama ir iš kitų šaltinių.

2. Kriminalinės žvalgybos metu gautos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip biudžetinių įstaigų pajamos ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti naudojamos šiai veiklai aprūpinti.

3. Kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimą kontroliuoja valstybės kontrolierius arba jo pavedimu specialiai tam įgalioti Valstybės kontrolės pareigūnai, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus audito tarnybų įgalioti pareigūnai.

4. Valstybės kontrolė apie kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimo tikrinimų rezultatus informuoja šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje numatytą Seimo struktūrinį padalinį.

## **SEPTINTASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS KOORDINAVIMAS IR KONTROLĖ**

### **21 straipsnis. Vidaus kontrolė**

1. Kriminalinės žvalgybos vidaus kontrolę organizuoja kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovai.

2. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai ir informacija apie juos, kriminalinės žvalgybos tyrimo bylos ir kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių taikymo taktika yra kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus kontrolės objektas, išskyrus šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus.

3. Finansų ministras, teisingumo ministras ir vidaus reikalų ministras pagal savo kompetenciją koordinuoja ir prižiūri jiems pavaldžių kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų veiklą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-729](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00067

### **22 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos koordinavimas ir teisėtumo kontrolė**

1. Kriminalinės žvalgybos subjektų veiklą koordinuoja ir jų teisėtumą kontroliuoja prokurorai, rengdami motyvuotus teikimus, numatytus šio įstatymo 10, 11 ir 12 straipsniuose, sankcionuodami ar atsisakydami sankcionuoti veiksmus, nustatytus šio įstatymo 13, 14 ir 15 straipsniuose, ir gaudami informaciją apie veiksmų, nustatytų šio įstatymo 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsniuose, atlikimo eigą ir rezultatus. Generalinis prokuroras nustato šio įstatymo 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsniuose nustatytų veiksmų koordinavimo ir teisėtumo kontrolės tvarką.

2. Tirdamas asmenų skundus ir kai yra pagrindas dėl kriminalinės žvalgybos subjektų galbūt atliktų neteisėtų veiksmų, prokuroras gali reikalauti kriminalinės žvalgybos subjekto pateikti visą informaciją, susijusią su nagrinėjamu skundu, išskyrus duomenis, galinčius

atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių asmens tapatybę. Šie duomenys gali būti pateikti kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo sprendimu generaliniam prokurorui arba jo įgaliotam prokurorui jų motyvuotu prašymu.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-729](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00067

### **23 straipsnis. Vyriausybės kontrolė**

1. Vyriausybė vykdo kriminalinės žvalgybos kontrolę pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytą kompetenciją.

2. Vyriausybė koordinuoja kriminalinės žvalgybos subjektų ir jų pagrindinių institucijų veiklą, siekdama užtikrinti jų bendradarbiavimą ir sutelkti jų pastangas pagal kompetenciją veiksmingai spręsti aktualias nusikalstamumo ir valstybės saugumo problemas.

### **24 straipsnis. Parlamentinė kontrolė**

1. Kriminalinės žvalgybos parlamentinę kontrolę vykdo Seimo statute nurodytas Seimo struktūrinis padalinys.

2. Seimo struktūrinio padalinio uždaviniai:

1) kontroliuoti konstitucinių teisių ir laisvių apsaugą vykdant kriminalinės žvalgybos veiklą;

2) prižiūrėti, ar kriminalinės žvalgybos subjektų veikla atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, analizuoti kriminalinės žvalgybos subjektų finansinių išteklių naudojimo veiksmingumą ir racionalumą;

3) teikti pasiūlymus Seimui, Vyriausybei ir kitoms institucijoms dėl teisės aktų, reglamentuojančių kriminalinės žvalgybos veiklą, priėmimo ir tobulinimo;

4) analizuoti kriminalinę žvalgybą reglamentuojančių teisės aktų būklę, taip pat ar šie aktai atitinka įstatymų reikalavimus;

5) tirti galimus šio įstatymo pažeidimo ir kriminalinės žvalgybos subjektų nustatytų veiklos ribų peržengimo atvejus ir analizuoti kriminalinės žvalgybos pagrįstumą ir tikslingumą.

3. Seimo struktūrinio padalinio teisės:

1) išklausti kriminalinės žvalgybos subjektų, jų pagrindinių institucijų, prokurorų, ministerijų ir kitų valstybės institucijų informaciją bei pranešimus, kaip vykdomas šis įstatymas;

2) savo darbe pasitelkti profesionalius ekspertus, turinčius leidimus susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija;

3) reikalauti ir gauti iš Generalinės prokuratūros ir (ar) teismų pirmininkų, valstybės ir savivaldybių institucijų, organizacijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, dokumentų, paaiškinimų ir kitos informacijos, reikalingos kontrolei atlikti, išskyrus kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybę nustatančius duomenis bei detalią informaciją apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį, kriminalinės žvalgybos tyrimo bylas ir kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo taktiką;

4) kviesti į posėdžius pareigūnus, kitus asmenis, juos išklausti ir reikalauti iš pareigūnų, kad būtų pateikti žodiniai ar rašytiniai paaiškinimai dėl šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimų nevykdymo arba pažeidimo.

4. Seimo struktūriniui padaliniui priklausančių Seimo narių ir pasitelktų asmenų pareigos:

1) laikyti paslapyje duomenis ar informaciją, kuriuos jie sužino atlikdami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar informacija sudaro valstybės, tarnybos, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

2) vengti interesų konflikto ir nenaudoti duomenų ar informacijos, gautų atliekant šias pareigas, asmeninei arba kitų asmenų naudai;

3) tol, kol Seimo struktūrinis padalinys nebaigia tyrimo, neteikti informacijos apie

atliekamą tyrimą ir turimą medžiagą.

5. Seimo struktūrinis padalinys gali priimti šiuos sprendimus:

1) atkreipti pareigūnų ir kitų valstybės tarnautojų dėmesį į įstatymų nesilaikymą bei kitus pažeidimus ir reikalauti pašalinti nustatytus trūkumus;

2) perduoti tyrimo medžiagą teisėsaugos institucijoms, taip pat prašyti, kad būtų atliktas tarnybinis patikrinimas ir sprendžiamas klausimas dėl atsakomybės, siūlyti skirti tarnybines nuobaudas netinkamai pareigas einantiems pareigūnams ar sustabdyti jų veiklą, iki bus priimtas sprendimas dėl tyrimo rezultatų.

## **AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### **25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir generalinis prokuroras iki 2012 m. gruodžio 31 d. patvirtina šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

### **26 straipsnis. Netekę galios teisės aktai**

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymas (Žin., 2002, Nr. [65-2633](#));

2) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 7, 10, 23 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 2002, Nr. [123-5515](#));

3) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 5, 9, 11, 17, 19 straipsnių pakeitimo ir 25 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 2003, Nr. [47-2063](#));

4) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. [54-2369](#));

5) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2009, Nr. [141-6202](#));

6) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2010, Nr. [86-4515](#));

7) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 17 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2010, Nr. [86-4521](#));

8) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 17 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. [57-2704](#));

9) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2011, Nr. [65-3047](#));

10) Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2012, Nr. [42-2043](#)).

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

#### **Pakeitimai:**

1.  
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2394](#), 2012-11-08, Žin., 2012, Nr. 133-6760 (2012-11-17), i. k. 1121010ISTA0XI-2394  
Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-730](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00066

Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-729](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00067

Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo 2, 5, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-778](#), 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-27, i. k. 2014-03569

Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1565](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-02, i. k. 2015-05017

Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2590](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20304

Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymas